

Izhaja vsaki četrtek ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 kron, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 kron, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 5 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Vetrarini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1, v Semeniški ul. 12, v prodajalni »Kat. tiskov. društva« Semeniška 10, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, po 8 v.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XX. letnik.

V Gorici, 12. decembra 1912.

50. številka.

Napredujmo!

Dvajseto leto našega delovanja se bliža h koncu. »Primorski list« je od leta do leta čvrsto napredoval. Tako bo tudi v bodoče. V teku svoje dobe si je »Primorski list« pridobil ogromno število naročnikov in čitateljev in najboljše slovenske močje so pristopili v vrste njegovih sotrudnikov. Izvrstnih sotrudnikov si je pridobil še posebno v zadnjem času.

Ideje, ki jih značajno zastopa »Primorski List« od samega začetka, zmagujejo po celi deželi. Temu idejam hočemo ostati zvesti do skrajnosti. Mi ne iščemo ne osebnih koristi ne osebnih časti. Cilj našega vztrajnega delovanja je te časti Božja, prospeli krščanskega življenja med nami in pa gnotni in kulturni napredek slovenskega ljudstva.

V bodočem letu hočemo znatno napredovati. Spopolniti hočemo »Primorski list« v marsičem, da bo vztregel vsem najnovejšim zahtevam. Posebno skrb bomo posvečevali družstvenemu, gospodarskemu in socialnemu napredku v naši deželi. Glede vsebine hočemo upoštevati razne želje in nasvete, ki so se izrazili za poživljenje verskega življenja med ljudstvom. Poslani so nam tudi krasni podlistki, mej drugimi romantični igrački iz domače zgodovine.

Somišljeniki! Leto se bliža h koncu. Sedanji čas bodi čas čvrste agitacije za naš ljubljene »Primorski list«. Sv. križ, ki se blesti na čelu našega lista, naj zavladava v vsaki slovenski družini!

Norska desetica.

(Konec.)

Henrik je bil prav odkritosrčen kar je bilo lepo od njega; govoril je vedno le resnico. Približa se očetu ter mu reče: »Fek nam danes ni hotel dati več kruha, češ, naj plača mati prej stari dolg. Bil je silen in surov do matere; vendar je menil, da mati ni tega kriva, in da ve, da ste vi zapili ves denar. Ko je prišla mati domov, je jokala pri delu, vendar pa ni tožila. Niti vedel nisem, da je jokala, dokler nisem zapazil, da so jej padale solze na roko in na delo; potem pa sem začel psovati, in zato me je postavila mati v kot.«

»Nu, Henrik, prinesi malo drvi, reče mati, tu je še debelo poleno, tega deni v peč.«

»Ali prej mi povej Henrik«, reče oče, »kaj si bil rekel prav za prav?«

Henrik zardel, vendar reče po nekem obotavljanju: »Rekel sem, da ste malo vredni; rekel sem malopridni oče.«

»In to je bilo pač zelo napačno,« reče mati, »ali odpuščeno ti je; nu, zdaj pa daj sem drva.«

Matej se ozre na ženo, in ko zapazi bežen pogled v njenih krotkih očeh, stopijo mu samemu solze v oči...

Ali bo vojska?

Vse govori o vojski, tudi naši naročniki bi o tem gotovo radi kaj zvedeli. Gotovega ne moremo reči nič, upanje je še vedno, da se vse mirno pobota.

Balkanske države so Turka precej hudo naklestile, do konca pa še ne — cebá še vedno. Za vojsko je pa treba denarja in te male države ga nimajo ravno preveč; zato bi že rade sklenile mir, ako bo Turek količkaj ponižen in prijenljiv pri pogajanju. Se ve, kjer se pogajajo, bi imel vsak rad, kolikor le moči dobička. Srbi, ki so — razum Švice — edina država v Evropi, ki nima poti do morja — ti bi radi toliko lastnega sveta do Adrijanskega morja, da bi po njem imeli lastno železnico in pri morju pristanišče za trgovino in najbrže bi bili tudi toliko nečimurni, da bi si oskrbeli tudi malo vojno mornarico. Tega pa Avstrija noče dovoliti, ker se ne razumete prav dobro zlasti od časa, ko je Avstrija za stalno zasedla Dussio. Dovolila bi jej trgovsko zvezo z Srbijo, a ne lastnega sveta do morja, zlasti Albanija ostani samosvoja. Srbi pa, da ne! Zasedli so že nekaj albanskih mest ob morju. Sami bi gotovo ne bili tako predrzni in je splošno znano, da jih podpira ruski stric.

Kedo bo odjenjal? Pred štirimi leti je odjenjala Rusija — zato je morala biti tudi Srbija tiho — a sedaj zopet? Sram jo je zopet umakniti se, ker bi svet lahko mislil, da se boji, zato je Rusija začela na avstrijski meji kar vojsko zbirati.

»Tu je tedenski zaslužek, mati. Čai, še to. Nu zdaj imaš vse, samo ena desetica manjka. Obdrži vse, in gospodinj! dobro, kot po navadi. Upam, da bo za naprej drugače. Zdjaj pa opravi se, greva plačat peka in kupit, kar je treba. Ko prideva nazaj, pa vam bom kaj bral iz lepe knjige.«

Suzana stopi v sobo, in tu se najprej srčno zahvali Bogu za to spremembo, ki jo je zapazila pri možu.

Ko so pa bili otroci šli spat, povče Matej ženi, da so desetice siromakov pomagale krčmarici v to, da je napravila tako hišo in da se gospa in hčere »pri zlati sklenici« tako košatijo; in kako se je spomnil pri tem na svojo pridno in dobro Suzano in na otroke, ki so v pomanjkanju skoro v krpe oblečeni, dočim on tu sedi in vsak večer žganj-pije, kako je bolj podoben živali nego človeku, si slabi svojo moško moč in si uničuje zdravje, dragi dar božji. Tedaj ga je prijela žalost in sramota, in tedaj je sklenil, da hoče v bodoče drugače začeti.

Mateja ni bilo več v krčmo in gospa pri »zlati sklenici« je začudeno vprašala, kam je prišel oni lepi tesar, ki je bil prej zmerom pri njih.

Avstrija je zahtevala spočetka, naj ostane Turčija cela, tudi, ako bi balkanske države zmagale, a te so Turka tako nateple, da so že vse države priznale, naj le vzame vsaka nekaj Turčije, kjer ravno živijo njihovi rojaki. Tudi poti do morja ni mislila Avstrija dopustiti Srbiji, sedaj pa že — le ne lastnega ozemlja skozi Albanijo, kjer ni srbskega prebivalstva. To je preporna točka. Srbi: Hočemo! Avstrija: Ne pustimo!

Srbi, ki so gotovi podpore Rusije, Francoske in Engleske pravijo: Naj odločijo na končnem posvetovanju o miru s Turčijo vse države, kakšno pot in koliko zemlje naj dobimo — a Avstrija ni zadovoljna s tem, ker bi bila po sklenjenem miru s Turčijo na slabšem, ker bi Srbija in zaveznice lahko vse svoje vojake poslale proti Avstriji, zato zahteva konečni odgovor takoj in najbrže bo zahtevala od Srbije odgovor v gotovem času (ultimatum). Ako odgovor ne bo po volji, zabranila bo s silo Srbiji polastiti se samosvoje poti do morja.

Srbija bo odgovorila, kakor bo svetovala Rusija. Od tega migljeja bo odvisno. Če je Rusija Srbiji popolnoma zagotovila lastno pot do morja, potem nastane boj, ker pač velevlast ne more kar tako snesti svoje besede, a Avstrija tudi ne more več nazaj, ko je tolikokrat svojo zahtevo izrazila.

Upajo še, da se Rusija ne bo tako daleč zapletla in ravno zato so v teh ponovili »trozvezo« med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, ki morajo druga drugemu pomagati, ako bi bila katera izmed njih napadena od kake strani. Toda tudi Rusija ima svoje prijatelje-Francosko in Englesko. Z Avstrijo držé tudi Rumunija in (kam smo prišli?) — Turčija!

Avstrija hiti zato priti na jasno, da bi se države, ki so še v vojnem stanju s Turkom — oplašile, zlasti, ker tudi Rusija ni še dovolj pripravljena, rabila bi precej časa, predno bi zbrala svoje vojake iz tako obširnega cesarstva. Čim dalje bi pa pri nas odlašali, tem bolj bi se lahko nasprotne države pripravile in Avstrija bi imela toliko teže stališče.

Ker hoče Avstrija na Balkanu imeti kolikor moči ugodnosti za svojo trgovino, bi bila moja misel, da bodo Balkanske države tem več Avstriji popustile, čim bolj bi jim našo blagohotnost pokazali — čim bolj nam bodo prijazne, tem bolje bo menda tudi za nas.

Star samec je imel psa, ki se ga pa ni mogel privaditi, zato vzame palico in ga tepe: »Bom videl, ali ti bodem zaukazal, da me boš imel rad, ali ne!« Mislim, da bi za Avstrijo ne bila sramota, ako bi tega sameca ne posnemala.

Politični pregled.

Izholjšani položaj.

Včeraj se je vršil v Schönbrunnu posvet ministrov pod predsedstvom ce-

sarja, katerega so se udeležili prestolonaslednik ter ministri Berchtold, Krobatin, Stürgkh, Georgi, Zaleski in novi načelnik generalnega štaba Conrad. Po posvetu je izjavil finančni minister poročevalcu »Slovenca«, da presojajo zunanji položaj mirnejše.

Državni zbor.

Poslanska zbornica je imela v torek svojo sejo. V sredo ni bilo seje in sicer zato, da je bil dan čas raznim odsekem, posebno pa proračunskemu in justičnemu za rešitev raznih predlog. Prvemu za rešitev predlog glede proračunskega provizorija, drugemu pa za rešitev novih vojnih predlog. V odsekih pa gre delo jako polagoma. V proračunskem odseku zavlačujejo razpravo z dolgimi govori poslanci hrvaško-slovenskega kluba in pa češki radikalci, v justičnem pa socialni demokratje. Vsled tega se je včeraj razširila v parlamentarnih krogih govorica, da namerava grof Stürgkh zaključiti zasedanje.

Konferenca klubovih načelnikov je sklenila, da reši to leto še: vojaške predloge, podaljšanje poslovniskega provizorija za eno leto, proračunski provizorij in rekrutni kontingent. Pred novim letom pa zbornica ne bo rešila službene pragmatike za državne uslužbence in pa malega finančnega načrta, ki je v zvezi s službeno pragmatiko. — Danes ima zbornica zopet sejo. — Zadnje letošnje sejo bo imela poslanska zbornica najbrže dne 20. t. m.

Demisija vojnega ministra in šefa generalnega štaba.

V ponedeljek je podal vojni minister gen. inf. vit. Auffenberg svojo ostavko, ki je bila tudi vsprejeta. Za njegovega naslednika je bil imenovan prvi sekcij-ski načelnik v vojnem ministerstvu general artiljerije Kroatin. Demisijo so baje provzročile osebnosti. Šef generalnega štaba feldmaršallajtenant pl. Schemua je tudi podal svojo ostavko. Njemu bo sledil bivši šef generalnega štaba general baron Conrad pl. Hötendorf.

Zakaj sta odstopila Auffenberg in Schemua.

Evropsko časopisje na najrazličnejše načine komentira odstop vojnega ministra Auffenberga in šefa generalnega štaba Schemua. Večina časopisja je v tem edina, da so se izvršile te spremembe na najvišjih vojaških mestih vsled sedanjega zunanjega političnega položaja. Posebno se sklepa to iz dejstva, da je postal šef generalnega štaba prejšnji šef generalnega štaba Conrad pl. Hötendorf, katerega z vso pravico lahko imenujemo modernizatorja naše armade, ki je še pred kratkim časom imela še srednjeveško lice, čeravno se mu ni posrečilo izvršiti vse one predugačbe, ki so pri moderni armadi v resnici potrebne. Nekateri hočejo vedeti, da se prestolonaslednik in vojni minister nista mogla sporazumeti glede ne-

jače, jih pokličejo z nemških dežel, domačini pa ostajajo z dolgim nosom. To ni prav!

m V bolnišnico usmiljenih bratov so prepeljali 20-letnega Josipa Kocjančič, katerega sta medpotoma napadla Rudolf Dimnik in Josip Gorše; oba iz Ljubljane, ter ga večkrat težko ranila na levi roki. Napadalca je aretiralo podgorško orožništvo.

m Ostrelil se je v torek popoldne 19letni kovač Marij Kette, stanujoč v ulici Croce št. 4. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov. Kette je pripovedoval, da se je podal s puško v klet, da bi streljal podgane. V kleti je zaspal in ne ve, kako se je sprožila puška. Rana je precej težka, a ne smrtonosna. Njegovo stanje se je že zboljšalo. S puškami in enakim strelnim orožjem se ni igrali.

Poročno sodišče. V pond. se je vršila pred tukajšnjim porotnim sodiščem kazenska obravnava proti 55 letnemu lovskemu čuvaju Arnoldu Zanutel iz Beljana zaradi posilstva, ki se je pa odložila, ker se ima zaslišati še ena priča in je potrebno tudi neko zdravniško izvestje. V torek se je imela vršiti obravnava proti predsedniku okrajne bolniške blagajne Callini-ju, katerega toži mazziniansko društvo »Camera del lavoro« radi razžaljenja časti potom tiska, ki se je pa zopet odložila. S tem je letošnje zadnje porotne zasedanje končano.

Najmanj pol Gorice je bilo pokoncu pred par dnevi, ker se je raznesla neka čudna skrivnostna vest, da je celo mesto že mobilizirano in vse oboroženo od pete do glave. Pri »Jelenu« je bila bajne zaloga orožja in streliva, kar je nekatero tako oplašilo, da so šli daleč na okoli, če so morali po opravkih tam mimo. Vse je bilo seveda le papirnata bomba, kajti tisto orožje tam je par pušk, ki jih rabi »Lovsko in strelsko društvo« za svoje vaje. Iz par zabojev praznih patron pa je nastal magazin streliva. Nekoliko manj takih vesti, bi bilo pa vsekakor boljši.

Predilnica v Stračicah se bode razširila. To je posneti iz poročila goriškega župana v zadnji občinski seji. Zidala se bodo nova poslopja in spremenil se bo en del toka hudournika Kornja.

Vojaški taksi podvrženi možje ali mladeniči se imajo javiti pismeno ali ustmeno pri tukajšnjem municipiju v času od 1. januarja in do 31. januarja.

Drage prijatelje je našel v Gorici neki Štefan Brezigar iz Morskega. Z dvema mladeničema iz Mirna si je prevoščil pri »Treh kronah« in v kavarni »Nationale« nekoliko preveč alkohola, kar ga je tako navdušilo, da je najel celo voz in se s prijateljem peljal proti Mirnu. Med potjo sta mu pa onadva pograbila 30 kron in zbežala. Na njegovo ovadbo je policija storila potrebne korake in tudi zajela dva osumljena ptička v osebah nekega Rudolfa Juretiča in nekega Karla Marčiča. To sta bila res »draga« prijatelja.

m Zaradi razžaljenja Veličanstva. Včeraj je policija aretirala Karla Nanut iz Štandreža zaradi razžaljenja Veličanstva. To se je zgodilo v neki gostilni na Placuti.

Odprti lekarni. Od 15. do 22. t. m. boste imeli pomočno službo lekarni: Liberi-Pontoni.

Iz goriške okolice.

g Miren. V nedeljo dne 8. t. m. je imel v Mirnu novo sv. mašo č. g. novomašnik Ivan Mozetič. Vsa vas je bila v zastavah in poti do cerkve okrašene z mlaji. Razni napisi so izražali pozdrave in voščila č. novomašniku. Streljanje iz topičev je poveljevalo redko slavnost. Govor v cerkvi je imel veleč. g.

dr. A. Pavlica, ki je slavil duhovski stan. Slavnostnega obeda v župnišču se je udeležilo obilo povablencev. Lepo napitnico je imel zlasti veleč. mons. Castellitz, ki je bil novomašni, arhidijakon. Novomašnik pa se je v svojem odgovoru zahvaljeval vsem dobrotnikom, zlasti staršem in velečastitemu monsignoru. Popoldne je bil shod Marijine družbe, ki se ga je udeležil tudi č. novomašnik. Č. novomašniku ključemo: Na mnoga leta v zdravju in zadovoljnosti za čast božjo in blagor ljudstva!

g V Prvačini so v nedeljo dne 1. t. m. slovesno obhajali god farnega patrona sv. Andreja. Streljanje iz topičev je daleč naokrog oznanjalo lepo slovesnost.

g Delo pri regulaciji Soče pri izlivu Vipave napreduje povoljno. Uslužbenih delavcev je okoli 50, ki so večinoma domačini. Dnine so poprečno po 3 K.

g Kupčija z opitanimi prešiči v goriški okolici je zelo živahna. Cena se suče od 80 do 84 K star cent. Največ prešičev kupi znani mesar Bullo iz Podturna.

V Oslavji — v Brdih — se je zapolnilo že 6. novembra t. l. prve pediceve metaljčke, ki so se vlovili na papirne pasove, pritrjene krog češnjevih debel in namazane z ameriškimi lepivom, tako zvanim »Tree Sticky«.

g Z voza je skočil 20-letni Ivan Kavčič iz Dornberga tako resrečno da si je zvil eno nogo. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico usmiljenih bratov.

g Bolnišnica ni zanj. Josip Kumar iz Vedrijana je pri nekem tepežu zadel več poškodb, vsled katerih so ga prepeljali v goriško bolnišnico. Ko so ga pa hoteli spraviti v njemu določeno sobo, jo je pobral rekoč, da bolnišnica ni zanj. Njegovega ranitelja Čepiča so pa naznanili.

Za zgradbo gasilnega doma v Čepovanu je nakazal deželni odbor tamošnjemu županstvu podporo 500 K.

g VKozani bo prih. ned., 15. t. m., ob 2¹/₂ pop. lepa cerkvena slovesnost. Blagoslovila se bode nova zastava Marijine Družbe in bo ob enem tudi sprejem novih Marijinih hčera v Družbo.

Briška železnica in uvedba avtomobilskih zvez po Brdih. — C. kr. tržaško namestništvo je sporočilo deželnemu odboru, da je predložilo sklep deželnega zbora glede briške železnice c. k. železniškemu ministerstvu s priporočilom, da ga odstopi glede uvedbe avtomobilskih zvez po Brdih trgovinskemu ministerstvu v rešitev.

Iz ajdovskega okraja.

Nogo si je zvil, ko je šel z Otlice na ajdovski vlak, dne 2. t. m. preč. gosp. Edvard Mežnaršič. Tudi na glavi se je nekoliko pobil. Prepeljali so ga nazaj na Otlico.

Mrtvega so našli 4. t. m. v nekem brezdnju pri Trebčah nekega moža. Orožniški postajevodja Ferluga se je spustil v brezdnjo ter potegnil iz njega mrtliča. Eni pravijo, da se kliče Matija Kralj, po domače »Bagon«, drugi pa, da se imenuje Matej Križjak, da je 55 let star ter da stanuje v Trebčah. Kako je prišel mož v brezdnjo, kjer je našel smrt, se ne ve.

Iz kanalskega okraja.

kl Občina Anhovo je bila predložila prošnjo, naj bi se zgradile v tamkajšnji občini obrambne naprave ob Soči. Tehnična komisija se je podala na lice mesta in dognala, da so na desnem bregu Sočinec pri Plaveh res potrebni ukrepi v varstvo visoko nad Sočo ležeče skladovne ceste Kanal-Plave; ker pa ti u-

krepi niso v direktni zvezi z uravnavo Soče, ni mogla tehnična komisija odrediti ničesar.

Iz tolminskega okraja.

Duhovska vest. Za župnijo Nemški Rut je bil 3. t. m. investiran preč. gosp. Josip Grilanc, dosedanji tamošnji župni upravitelj.

t V pijanosti je padel kovač Ivan Mlakar iz Grahovega tako nesrečno, da se je ranil na glavi. Prepeljati so ga morali v goriško bolnišnico usmiljenih bratov.

t Na Koritnici pri Grahovem je umrl pretekli teden neki berač, ki ni imel pri sebi nobenih listin. Zdi se, da je neki And. Obid iz cerkljanskega okraja. Ako bi bil kak bogatin, bi se bili gotovo vže sorodniki oglasili. Za siromaka se pa nihče ne briga.

t Iz grahovske občine: Tukaj se govori, da je predlog deželnega odbora za ustanovitev agrarnega urada v Gorici vže sankcioniran od presvitliga cesarja ter da prične delovati vže meseca januarja prih. leta. Ta urad bode imel precej opravila z grahovsko občino, ki ima še veliko obč. zemljišča za razdeliti. Tudi knežki gmajni se bliže sedaj njena usoda!

t Licenciranje bikov. Izvanredno se bode letos vršilo licenciranje bikov 27. decembra t. l. na Kneži, v Podmelcu, v Grahovem, v Hudajužni in Podbrdom.

t V Podbrdu se nekateri občinarji pritožujejo, da še sedaj ni blagoslovljeno pokopališče, dasiravno je vže poteklo 10 let, da se na njem pokopuje. Občinski zastopniki so bili namenjeni govoriti v tej zadevi s prevzvišenim nadškofom povodom birme, pa so najbrže pozabili to storiti.

t V Nemškem Rutu se bode vršila 20. t. m. vodopravna komisija za nov vodovod.

t Iz Hudajužne! Dne 4. t. m. se je praznoval v Hudajužni praznik sv. Barbare. Bile so v kapelici sv. Barbare v Hudajužni dve sv. maši, Prvo ob 7. uri je daroval preč. g. župnik Kleindienst, drugo pa ob 9. uri domači preč. g. vikar obloški: Ta kapelica je bila sezidana v sopnin nove železnice l. 1906.

Pogreša se 13—14 letni deček po imenu Alojzij Mavrič iz Hudajužne. Sestra je bila mnenja, da služi pri enem kmetu v Knežki grapi. Kakor je pa poizvedela, sploh tam ni bil in je vže 3 mesece neznanega bivanja. Deček se je lahko tudi ponesrečil. Ako ga je pa kdo sprejel v službo brez vednosti sorodnikov, je dolžan naznaniti to sorodnikom ali pa županstvu.

Most na železniško postajo v Hudajužni, ki služi ljudem sedaj skoraj več za smeh kakor za vozni promet in je res vsmiljenja ureden, je potreben poprave. Za njega se je zavzelo c. kr. okr. glavarstvo v Tolminu ter pospešilo pri deželnem odboru v Gorici prošnjo za zgradbo.

Načrt za nov vodovod v Hudajužni počiva vže od meseca marca t. l. pri železniškem ravnanstvu v Trstu, kamor je bil predložen v svrhu dosege podpore, ker se bode voda napeljala tudi v hiše državne železnice.

Drvarji so vže začeli prihajati z Rumunskega, ker niso mogli končati najetega dela vsled velikega snega, ki je letos prezgodaj zapadel. Zaslužek je kazal precej dobro. Sneg je pa napravil vsakemu delavcu par sto kron škode.

Iz komenskega okraja.

km Sveto. Dne 7. t. m. je umrla Jožefa Pipan. Velika udeležba pri pogrebu je pričala, kako spoštovana je bila pokojnica. N. p. v m.!

V soboto sta bila pri nas dva inženjerja. Eden nam je obljubil lepe poti. Drugi pa dobro pitno vodo.

Teran se prodaja po 60 do 70 K hl.

km Tatovi v Temnici. V pondeljek zvečer so dosedaj neznani uzmoviči udrti v stanovanje Silvestra Stepančiča ter odnesli iz kokošnjaka 6 kokoši, katerim so zavili vratove. Poskušali so udreti tudi v kuhinjo. Z železnim drogom pa so preveč ropotali in tako so vzbudili hišnega gospodarja, ki je vstal in tatove pregnal.

km Ivanigrad. (Tatovi.) Dne 9. t. m. zvečer so obiskali tatovi hišo našega gostilničarja. Udrti so skozi okno v kuhinjo. Tam so vse prevrgli. Imeli so sekuro s seboj. Pri svojem nepoštenem delu pa so bili tako nerodni, da jim je padla sekira iz rok na tla, kar je povzročilo, da so se hišni vzbudili in vstali. Tekli so za njim. Hišni gospodar je ustrelil za tatovi, nakar so tatovi spustili iz rok ukradeno blago in v divjem begu tekli proti Temnici.

km Gorjansko. (In spet tatovi.) Pretečeni teden je dosedaj neznana tatinska druhal odnesla iz naših kurjih hišic več kur. — Ta druhal se klati po Krasu že več časa, a nihče ji ne more priti na sled. Opozarjamo orožnike, da posvetijo tem lopovom vso svojo pozornost, kajti celi spodnji Kras je v strahu pred temi lopovi!

km Šempolaj. Pri Bajti so poskušali svojo srečo tatovi. Udreti so hoteli v neko hišo, a se jim nakana ni posrečila.

RAZGLAS.

Načelstvo „Centralne posojilnice“ je sklenilo v svoji seji dne 10. t. m., da poviša do preklica z ozirom na denarni trg obrestno mero vsem vlogam od 4¹/₂ na 5⁰/₁₀₀, počenši s 1. januarjem 1913.

Sklenilo je tudi, da se poviša obrestna mera posojilom na vknjižbo na 6⁰/₁₀₀, in na menice na 7⁰/₁₀₀.

V GORICI, dne 10. decembra 1912.

Načelstvo

Prave

Čebelno - voščene sveče
in sveče za pogrebe po nizki ceni in olje za večno luč.

MED za pitanje čebel in za zdravilo
priporoča udani **J. Kopač,** svečar v Gorici.

Koledar za duhovščino.

16. Ut in Dir. — Off. II. Cat. — Ad prim. prec. — Vesp. fer. 2., ritu dup. a cap. de seq., m. e. r. s. u. p. r., Or. ppr. ex Br. vel Ppr. n., com. praec. et fer. Compl. fer. 2.
17. Ut in Dir. — Off. II. cat. — Vesp. ut in Dir. Compl. Dom.
18. Ut in Dir. — Off. I. cat. miss. ut in dir. vel miss. de fer. (C. Viol.) sine Gl., sine Cr. 2 or. diei. (post I. Epist.) 3. om., Praef. com. — Vesp. ut in Dir. — Compl. Dom.
19. Ut in Dir. — Off. II. cat. — Ad Laud. ut in Dir. (Ant. ppr.) Ps. fer. 5. e II. s. e. m. a. t. e; Ad Prim. addit. Ps. 97. — Vesp. ut in Dir. — Compl. fer. 5., eum precib. flex. gen.
20. Ut in Dir. — Off. II. cat. — Ad Laud. (Ant. ppr., ut in Dir.) Ps. fer. 6. e II. s. e. m. a. t. e; ed Prim. addit. Ps. 98. — Vesp. ut in Dir. — Compl. Dom.
21. Ut in Dir. — Off. I. cat. — Vesp. ut in Dir. — Compl. Dom.
22. × Viol. Dom. IV. Adventus (2 cl.) De ea. sem. Off. ut in Psalt. (II. cat.) A ppr. loc. miss. ppr., sine Gl., or. ibi., br. Praef. ss. Trinit., et in fin. Ben. Duo. — Ad Prim. proc. In 2. Vesp. ad Magn. Ant. O Rex (integro), nulla com. ad Compl. Dom. praec.

Iz sežanskega okraja.

s **Smrtna kosa.** Umrl je dne 10. t. m. v Skopem v 36. letu svoje dobe g. Josip Živec, sin veleposestnika Josipa Živca.

s **Tomaj.** S prihodnjim letom se otvori pri nas poštni urad.

Književnost.

Književnost. — Doposlane so nam bile te-le knjige: 1. **Balkanski rat.** Cena 50 h. Tisek in založba Janka Dujaka v Sisku. 2. **»Hrvatski kršćanski socijalni pučki koledar«.** Cijena 40 h, s poštnino 50 h. Vsebina je zelo zanimiva. Naročbe prejema »Hrvatski kršćanski radnički savez« v Zagrebu, Trg Ladislava Pejačevića št. 15. Priporočamo!

ZA KRATEK ČAS.

Ušivka. Zamazana in ušiva ženska je imela glavnik, s katerim se je česala. Pri vsakem potegljaju po glavi je potegnila do 30 uši hkratu. Nekoč sta ji njena otroka glavnik zlomila, in tako je bila prisiljena drugega kupiti. Novi glavnik pa ni hotel prinesiti na dan z vsakim potegljajem 30 uši, kakor je to delal stari glavnik. Zato je šla k dotičnemu trgovcu, pri katerem je kupila novi glavnik, ter rekla: »Glavnik, katerega sem pri vas kupila ni za nič, kajti s starim glavnikom sem pri vsakem potegljaju po glavi potegnila 30 uši hkratu, z novim pa nisem potegnila niti pet uši.« Trgovec ji odgovori: »Glavnik katerega ste pri meni kupila, je že dober, le vaša glava ni za nič, ker nima več toliko uši, kakor jih je imela poprej.«

Oglas.

Več debelih hrastov imam na prodaj, ki so dobri tudi za napravo vinske posode. Cena po dogovoru. Oglasiti se je v Volčjemgradu št. 63 p. Komen.

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!

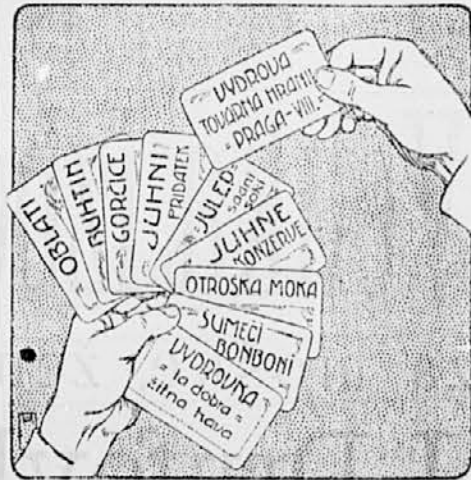
Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok? Potem pišite »Slov. Straži v Ljubljani po knjižico g. župnika HASERJA o ljudskem zavarovanju, ki vsakomur določuje popolnoma zastoj.

Mi iščemo

— = marljivih sodelavcev! = —

Oddelek za srečke Češke industrijske banke.

Zastopstvo za jugoslovansko ozemlje Ljubljana.

POZOR!

Kdor hoče imeti pristno naravno belo vino, teran, refošk itd., naj se blagovoli obrni na: **Anton Stibilj, Ustje št. 80 p. Ajdovščina.** V kleti se nahaja garantirano pristno vino. Cena zmerna. Prodaja se od 56 litrov dalje. Posodo mora poslati ali pripeljati naročnik sam.

Za vsa v svojo stroko spadajoča dela se toplo priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi

IGNACIJ MALI

čevlarski mojster

GORICA, Via Morelli št. 6. GORICA.

Zaloga galoš in gamaš.

Izvršuje se tudi popravila istih. V delavnici se izdelujejo najfinejši in najtrdnjejši izdelki.

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke, zadnje mode razpošilja najceneje

Jugoslov. razpošiljalna

R. Stermecki v Celju št. 304

„Vzorci in cenik čez 1000 stv.ari — z slikami poštnine prosto.“

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gospodarska ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franco. —

Odlikovana pekarija

in sladlčarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Svoji k svojim!

Podpisani slovenski brivec v Gorici Gosposka ulica št. 1 se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo brije in striže na domu. V zalogi ima razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. — Prevzema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 12 K in naprej kilogram.

FRANC NOVAČ,

Gospodarska ulica, št. 1.

Vino, motno, zavreto se popravi kakor tudi odvzame se prevelika množina kisline vinskemu moštu ali vinu. Vzorec prinesiti ali poslati. Naslov pové upravništvo „Primorskega Lista“ Semeniška ulica 16, II. nadstropje.

Podpisani naznanjam, da sem preselil svojo krojačnico iz ulice sv. Antona št. 7 v ulico Sv. Ivana št. 6., nad gostilno pri »Črnem Orlu«. Vhod je tudi v Gosposki ulici št. 7.

S spoštovanjem

JOSIP SMET,

krojač.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

MIHAEL TURK

GORICA na Kornu št. 6. GORICA priporoča slavnemu občinstvu svojo brivnico. Zagotavlja točno postrežbo. — Sprejema naročila za maskiranje po zmernih cenah.

Očala vsake vrste natančno po zdravniških predpisih in brez, kakor tudi tlakomere, toplo-mere, kompase, različne mere za vino, mleko in žganje itd. Vse po najnižjih cenah pri trvdki

Aleksander Ambrožič,

urar in trgovec z zlatino in srebrino in optičnimi predmeti.

GORICA, GOSPOSKA ULICA št. 16.
(Prej Korso Verdi 26.)

Trgovina z usnjem

Kapucinska ulica št. 2 „pri Lizl“.

Ker se za obutev mnogo denarja potroši, priporočam podpisani slavnemu občinstvu v mestu in na deželi nakupiti usnje, nadplate in podplate od najboljših strojarn, s katerimi jaz lahko po zmernih cenah postrežem z vsemi čevlarskimi potrebščinami. — V zalogi imam tudi za uprego živali, vajeti, jermene (čelvestre goži, uzde in štrange). — Priporočam se slavnemu občinstvu za obilen poset.

JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

Slovenska mesnica

ulica Treh Kraljev 16

(Via Tre Re št. 16) pri kavarni Dogana

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo mesnico prve vrste. — Velika izbira jančjeta, telečjega in govejega mesa in svinjine in na izbero usakovrstne divjačine. Cene zmerne brez konkurence. Pričakujem obilo odjemalcev. Na željo odjemalcev se dostavlja meso na dom.

Se spoštovanjem

ANDREJ FRANDOLIČ,

mesar.

Domača tvrdka

Ivančič & Kurinčič

GORICA

Gospodarska ulica 11, (sedaj G. Carducci.)

se priporoča pri nakupu

Jesenskega in zimskega blaga za ženske in moške obleke

Pozor!

Velika izbira vseh potrebščin za šolska in druga ročna dela, vezenje itd. Krasni okraski za damske obleke, kakor vse potrebščine za šivilje in krojače.

— Dežniki v veliki izberi. —

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarsko, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in lišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne. Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici.

TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

VIKTOR TOFFOLI -- GORICA

prva zaloga oljkovega olja

Via Teatro 16. — Via Seminario 10.

Oljkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Pizze, Oneglia

Cene so sledeče:

Jedilno olje	1/2 litra	vinarjev	52	1	1.04
Namizno olje	1/2 "	"	56	"	1.12
Istrsko-oljkino olje	1/2 "	"	60	"	1.20
Valona	1/2 "	"	64	"	1.28
Bari	1/2 "	"	70	"	1.40
Oneglia	1/2 "	"	80	"	1.60
Lucca, Nizza	1/2 "	"	1—	"	2.—

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič, Gorica

Tekališče Franca Josipa št. 39 ali pa na Tržaški ulici št. 16.

Se priporočam velečastnim duhovnikom in drugim cenj. odjemalcem v mestu in na deželi, ker izdelujem vsakovrstne obleke od najfinejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Uzorci na razpolago.

JOSIP CULOT

v Raštelju št. 2—25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrač, okraskov za božično drevesce in punčk za igračo.

Razpela iz kovine in lesa, rožni venci, podobice, rokavice iz volne in sukna, moške in ženske nogovce, čevlje in kape za zimsko sezono; zaloga drobnarije za kramarje na drobno in debelo, kipi, in svetniki iz porcelana, kovčki, pipe, ustniki, cevi itd. itd.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sredi Raštela št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nirnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in čevljarje. — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimске in letne čase.

Raznovrstne semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih na deželi.

P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

ODLIKOVANA PEKARNA

JAKIN

Gorica, via Formica

Se priporoča za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najboljše. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilen poset. S spoštovanjem E. Jakin

Loterijske številke.

Dunaj	79,	8,	34,	24,	39
Gradec	1,	47,	41,	62,	30

Alojzij Gril, m'zarski mojster v Št. Andrežu pri Gorici št. 81

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizar-sko delavnico in zalogo pohištva. Kdor želi kupiti po ceni, naj se obrne do te tvrdke. Sprejme tudi naročila po vzorcih. — Plačevanje se dovoljuje tudi na obroke.

Velika izbora čevljev

za moške, ženske in otroke

J. Drufovka - Gorica

Gospodska ul. 3, nasproti Monta.

C. kr. priv. kroji

Kje se kupi dobro in po ceni blago na meter?

Strokovna krojačnica za izdelovanje oblek vsakega stanu, po najnovijem kroju. Največja zaloga blaga in gotovih oblek. Podpisani priporoča sl. občinstvu, da si ogleda mojo bogato zalogo. Prepriča naj se vsakdo sam, da vdobi edino v moji trgovini dobro in najceneje blago na meter, kakor tudi gotove obleke za gospode, dečke in otroke.

M. POVERAJ

Gorica — Travnik št. 5 — Gorica

Kje se kupi in dobro najceneje gotovo obleko?

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTRIRANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %, Daje članom posojila na vknjižbo po 5 $\frac{1}{4}$ %, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

OLIO DI FEGATO DI MERLUZZO PRIMA PESCA

Trskino (štošfikevo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvrna steklenica tega olja na ravnomerno barve po K 1-10, bele barve K 2.

Trskino železno jetrno olje. Raba tega olja je poseben priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodcem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času s gotovostjo vse košne bolezni, slezni otroki, gošče, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

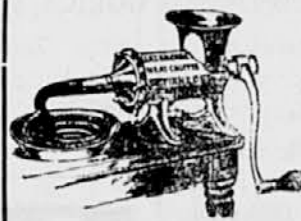
Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norveške, preliče se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Najboljše stroje za rezanje mesa, izdelovanje klobas.

Peči, štedilnike, v lite kotle in vse v železno stroko spadajoče predmete.

Le pri naši tvrdki

Pinter & Lenard

trgovina z železno GORICA, Raštelj 7-9.

J. MEDVED GORICA

priporoča najtoplejše svoje obširno podjetje zgotovljenih oblekah, čevljev in klobukih. — Princip trgovine: Stroga solidnost, stalne cene.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mizar-sko in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gospodska ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbér raznovrstnih zimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

v GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. — Vloge na knjižice obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.